

Utredare Mikael Nilsson
Bilaga Rapport efter
 kvalitetsgranskning

Forshaga kommun, Forshaga Yrkeshögskola
Box 93
667 22 Forshaga

Kvalitetsgranskning av utbildning inom yrkeshögskolan

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Behandlingsassistent i Forshaga (utbildningsnummer YH00551). Ansvarig utbildningsanordnare är Forshaga kommun, Forshaga Yrkeshögskola.

Myndigheten bedömer att utbildningen inte i tillräcklig grad uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och inte har tillräckligt hög kvalitet.

Myndigheten avslutar härmed granskningen.

Samlad bedömning

Nedan beskriver vi kortfattat kvalitetsgranskningens resultat. För att läsa en utförligare beskrivning och för att ta del av myndighetens hela bedömning, kan du läsa mer i *Rapport efter kvalitetsgranskning* som ligger i en bilaga till detta beslut.

Myndigheten bedömer att utbildningen har en stark arbetslivsanknytning. Innehåll och mål kan tydligt motiveras utifrån arbetslivets behov. Arbetslivsrepresentanterna i ledningsgruppen kommer från arbetsgivare inom kommunal, regional, statlig och privat regi där behandlingsassistenter arbetar. Ledamöterna har stor kunskap om yrkesområdet, de kompetenskrav som ställs och har god kännedom om det lokala, regionala och nationella behovet av kompetensen. De organisationer som är representerade i ledningsgruppen anställer från utbildningen och tillhandahåller LIA-platser. De deltar aktivt i utformandet och utvecklingen av utbildningen för att möta arbetslivets krav. Flera av organisationerna har bistått med gästföreläsare i utbildningen. Närvaron på ledningsgruppens möten är generellt god men flera möten de två senaste åren har saknat studeranderepresentation, trots att ledningsgruppen har fyra studeranderepresentanter – en från vardera pågående utbildningsomgång av distansutbildningen och den bundna utbildningen.

LIA är en väl fungerande och integrerad del av utbildningen men utbildningsanordnaren behöver stärka och utöka kontakten med LIA-handledarna och de studerande under pågående LIA-kurs.

Myndigheten bedömer att utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål. Utbildningen bedrivs på distans med 11 närträffar under de två studieåren. Utbildningen har två utbildningsledare, dels verksamhetschefen och rektorn för vuxenutbildningen i Forshaga, dels en operativt ansvarig utbildningsledare som har mer kontakt med lärare och studerande och ansvarar för både distansutbildningen och den bundna utbildningen till behandlingsassistent. En systemansvarig i organisationen har en viktig roll då lärplattformen är särskilt viktig för de distansstuderande.

Myndigheten bedömer att utbildningens pedagogik behöver utvecklas för att ge de distansstuderande bättre förutsättningar att nå utbildningens mål. Fyra anställda lärare

genomför undervisningen och är uppskattade av de studerande för sina ämneskunskaper, pedagogiska förmåga och återkoppling. De studerande efterfrågar att få ta del av föreläsningar och lektioner i realtid eller inspelat – helst både och – eftersom distansutbildningen följer den bundna utbildningen till behandlingspedagog till sitt innehåll. Interaktion och deltagande i diskussioner är en viktig del i den bundna utbildningen. Något sådant finns inte för de distansstuderande som endast får del av det skriftliga materialet från lektioner, presentationer och studielitteratur.

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren har ett väl fungerande system för kvalitetsarbete. Uppgifter från uppföljning och utvärdering analyseras och ligger till grund för åtgärder. Det framgår av ledningsgruppens protokoll som myndigheten har tagit del av och redogörelser som anordnare och ledningsgruppsledamöter gjorde i samtal med utredarna. Återkoppling av uppföljningar och utvärderingar görs till berörda. Kursutvärderingar genomförs efter varje avslutad kurs och återkopplas till lärare, studerande och rapporteras i ledningsgruppen. Kvalitetsarbetet omfattar även resultat- och effektoppföljning av utbildningen.

Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen. Anordnaren behöver tillsammans med ledningsgruppen och arbetslivet diskutera och ta fram en strategi för att öka andelen män som går utbildningen.

Utbildningens genomströmning och resultat går att följa endast för den första utbildningsomgången 2017-2019. Det visar att en hög andel av de studerande som påbörjade utbildningen också fullföljde den och tog examen. Bland de som tog examen arbetade en stor del helt eller till viss del i yrkesrollen sex månader efter examen.

Ärendet

Myndigheten har genomfört kvalitetsgranskning av utbildningen Behandlingsassistent, anordnad av Forshaga kommun, Forshaga Yrkehögskola i Forshaga.

Kvalitetsgranskningen har utgått från det underlag som finns i Myndigheten för yrkeshögskolans system, utbildningsanordnarens insända material och enkäter till LIA-handledare och till de studerande. Ytterligare underlag fick myndigheten i intervjuer genom videomöten med alla involverade den 28 april 2020.

Granskningen omfattar hela utbildningen och utgår från kvalitetskriterier som grupperas i fyra granskningsområden - Ledningsgruppen, Lärande, Lärande i arbete (LIA) och Kvalitetsarbete. Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

Utbildningsanordnaren och ledningsgruppen har haft möjlighet att faktagranska en preliminär version av den slutliga rapporten.

Kvalitetsgranskningen avslutas med att myndigheten beslutar att ge den granskade utbildningen en sammanvägd kvalitetsbedömning utifrån en fyrgradig skala.

Mycket hög kvalitet Utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha mycket hög kvalitet. Dessutom visar dessa utbildningar på goda exempel. En utbildning med mycket hög kvalitet i genomförandet måste även visa bra resultat när det gäller andelen studerande som avslutat utbildningen med examen.

Hög kvalitet Utbildningen uppfyller i hög grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha hög kvalitet.

Inte tillräckligt hög kvalitet Utbildningen uppfyller inte i tillräcklig grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms inte ha tillräckligt hög kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är fullt möjligt att genomföra de åtgärder som behövs inom rimlig tid.

Bristande kvalitet Utbildningen uppfyller inte myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha bristande kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för

att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.

Skäl för beslutet

Enligt 1 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan ska bestämmelserna i lagen säkerställa att eftergymnasiala yrkeshögskoleutbildningar svarar mot ett behov i arbetslivet och håller hög kvalitet och enligt 6 § samma lag ska utbildningen utformas så att en hög kvalitet och yrkesrelevans nås samt att den ger den kompetens som krävs för kvalificerade uppgifter i arbetslivet. Utbildningen ska präglas av såväl stark arbetslivsanknytning som teoretisk förankring. Utbildningen ska utvecklas och bedrivas i samverkan med arbetslivet.

Den granskade utbildningen leder till ett "smalt yrke". Det betyder att det i 1 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan, ställs kravet att utbildningen ska tillgodose behov av eftergymnasial utbildning som avses leda till förvärvsarbete för de studerande, eller till en ny nivå inom deras yrke. I 1 kap 3 § i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan kompletteras ovanstående syfte med att utbildningen ska medverka till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället.

Enligt 4 § punkten 2 förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten granska yrkeshögskoleutbildningarnas kvalitet samt utbildningsanordnarens kvalitetsarbete.

Enligt 4 kap. 9 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan är utbildningsanordnaren skyldig att medverka i den kvalitetsgranskning av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan. Kvaliteten ska granskas utifrån kvalitetskriterier.

I övrigt, se bilagd rapport efter kvalitetsgranskning.

Enhetschef Inger Nordahl har beslutat i ärendet och föredragande har varit utredare Mikael Nilsson. I utredningen har även utredare Per Winqvist deltagit.

På Myndigheten för yrkeshögskolans vägnar

Inger Nordahl

Enhetschef

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildningsanordnare: Forshaga kommun, Forshaga Yrkeshögskola

Utbildning: Behandlingsassistent

Studieort: Forshaga

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Behandlingsassistent.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i bifogat dokument "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan 2020".

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument som finns i myndighetens diarium och andra databaser
- utbildningsanordnarens insända material
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare (LIA, Lärande i Arbete)
- underlag från utredarnas intervjuer

Intervjuer gjordes den 28 april på distans i videomöten på grund av Covid-19 med:

Namn	Organisation	Kategori
Gunilla Andersson Gärds	Forshaga Yrkeshögskola	Utbildningsledare/rektör
Britt Carlsson	Forshaga Yrkeshögskola	Utbildningsledare
David Larsson	Forshaga kommun	Förvaltningschef
Kajsa Ärnström	Forshaga Yrkeshögskola	Lärare
Pernilla Öhrman	Forshaga Yrkeshögskola	Lärare
Annika Noleryd	Forshaga kommun	Ledningsgrupp, arbetsliv
Helena Åkerblad	Mölndals ungdomshem	Ledningsgrupp, arbetsliv
Jan-Olof Olsson	Hällekils Gård	Ledningsgrupp, arbetsliv
Johan Björkehed	Statens Institutionsstyrelse, SiS	Ledningsgrupp, arbetsliv
Ketil Lundbekk	Aleris, Gylleby	Ledningsgrupp, arbetsliv
Martina Nilsson	Karlstad kommun	Ledningsgrupp, arbetsliv
I videomöte träffade vi de studerande som startade den granskade utbildningen i augusti 2019. 15 studerande deltog i samtalet, däribland studeranderepresentanten i ledningsgruppen.		
9 av 28 studerande (32%) som startade utbildningen 2019 har besvarat MYH:s enkät. 23 av 27 studerande (85%) som startade utbildningen 2018 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har 8 LIA-handledare besvarat vår enkät		

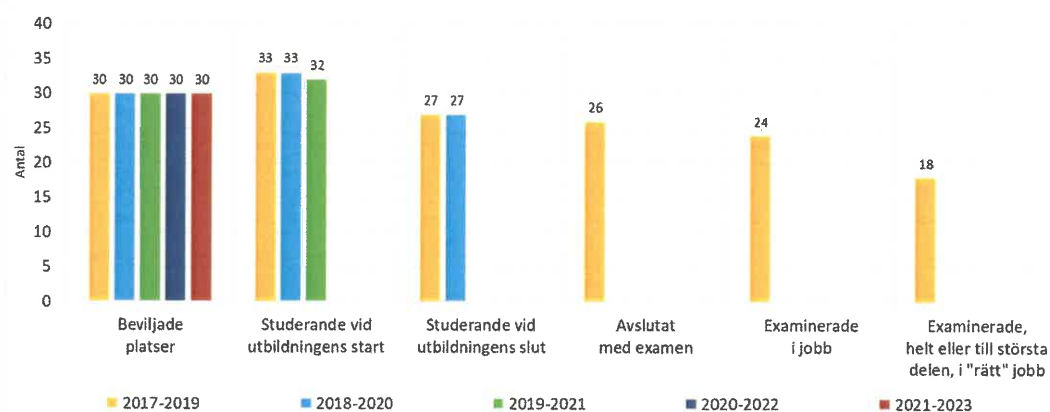
Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	400
SeQF-nivå	5
Studieform	Distans
Studietakt	100 %
Särskilda förkunskaper	Samhällskunskap 1b, Svenska 2 eller Svenska som andraspråk 2
Tidigare utbildningsnummer	201604810
Utbildningen leder till yrkesroller som Behandlingsassistent/behandlingspedagog, Boendehandledare/boendestödjare eller Integrationshandledare/integrationspedagog.	
Antal studerande i den granskade omgången är 28, varav 24 kvinnor och 4 män.	
Utbildningen har två 2 LIA-kurser på 45 respektive 55 Yh-poäng. LIA 1 är placerad nio veckor under våren år 1 och LIA 2 elva veckor från december till slutet av februari år 2.	

Utbildningsanordnaren bedriver även en platsbunden utbildning till Behandlingsassistent med samma innehåll och omfattning som denna distansutbildning. Den platsbundna utbildningen har haft årliga starter sedan 2002, med undantag för åren 2016 och 2017. Ledningsgruppen och lärarna är desamma för båda utbildningarna.

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Beskrivning och bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens beskrivning av utbildningen och en bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som vår granskning utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden, så anges de efter beskrivningen.

Ledningsgruppens ledamöter

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppens ledamöter har goda kunskaper om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet.

Ledningsgruppen består av 14 ledamöter varav 7 från arbetslivet. Övriga är utbildningsledaren, en representant för skolväsendet som också är utbildningsledare på Forshaga Yrkehögskola, en representant från Karlstad universitet och fyra studeranderepresentanter, en från vardera utbildningsomgången i de pågående utbildningarna till behandlingsassistent.

Ledamöterna från arbetslivet företräder såväl kommunala, statliga som privata arbetsgivare där behandlingsassistenter eller behandlingspedagoger arbetar. De kommer från Statens Institutionsstyrelse SiS, Karlstad och Forshaga kommuner, privata Aleris Omsorg, Humana och de lokala privata företagen Mölnbacka ungdomshem och Hällekils gård. Ledamöterna har roller som enhetschef, föreståndare, verksamhetschef och säkerhetssamordnare. Ledamoten från SiS, Statens institutionsstyrelse, har också en central roll i sin organisation vilket gör att han har överblick över kompetensbehovet i hela landet.

Samtliga organisationer från arbetslivet i ledningsgruppen anställer medarbetare från utbildningen. Ledamöterna har stor kunskap om yrkesområdet och de kompetenskrav som ställs på yrkesrollen och har genom sin samlade kunskap en god kännedom om det lokala, regionala och nationella behovet av kompetensen i fråga.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar.

Utbildningens mål och innehåll kan tydligt motiveras utifrån det aktuella arbetslivets behov. Behandlingsassistenter eller behandlingspedagoger – utbildningsledaren beskriver att det är samma yrkesroll men att benämningen varierar hos arbetsgivarna – arbetar med människor med sociala problem. Det kan vara barn, ungdomar eller vuxna, handla om funktionshinder eller barn som mår dåligt beroende på hemmiljö, eller alkohol- och narkotikamissbruk. Arbetsplatserna är hem för vård och boende (HVB), stödboende inom missbruks- och barn/ungdomsvård, psykiatrisk vård eller integration – eller öppna behandlingsinsatser baserade på biståndsbeslut eller öppen rådgivning. Arbetsgivarna finns inom kommuner, regioner, statliga institutioner och privata företag.

Ledningsgruppens ledamöter utövar reellt inflytande över kursmålen och kursernas omfattning. Detta framgår av ledningsgruppens protokoll från de två senaste åren som myndigheten har tagit del av och i samtalen med arbetslivsrepresentanterna. En ledamot beskriver att utbildningsanordnaren starkt efterfrågar arbetslivets synpunkter om kursinnehåll, kursmål, längd och placering och att detta diskuteras regelbundet. Det senaste exemplet är placeringen av LIA 2. Ledningsgruppen fattar beslut om nya kursplaner, reviderade kursplaner och kursplaner inför ny ansökan.

Samtliga organisationer från arbetslivet i ledningsgruppen vars representanter myndigheten intervjuade tillhandahåller LIA-platser och anställer från utbildningen. Flera har gjort gästföreläsningar.

Kännedomen om ledningsgruppen och dess roll bland de studerande är varierad. Enligt myndighetens enkät med de två pågående utbildningsomgångarna har en del av de studerande god kännedom om personerna och organisationerna, en del uppger låg kännedom. Utbildningsledaren berättar att fyra av arbetslivsrepresentanterna har träffat de studerande och berättat om sina verksamheter. I protokoll från ledningsgruppsmöte i februari 2020 framkommer att en träff med den nya omgången som startar hösten 2020 planeras.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling.

Det finns en arbetsordning för ledningsgruppen som tydligt beskriver dess roll och uppgifter och som alla ledamöter känner till. Enligt arbetsordningen ska fyra möten hållas per år, vilket sker. Därutöver tas per capsulam-beslut på distans om t.ex. antagning, fastställande av kursplaner efter diskussion och granskning med mera.

Det framgår av ledningsgruppsprotokollen och myndighetens samtal med arbetslivsrepresentanterna att de har god kännedom om utbildningen, gruppens uppdrag och sin roll. I arbetsordningen betonas två huvuduppgifter förutom viktiga formella beslut för utbildningens genomförande: Att bevaka yrkesrelevansen och vara en resurs för utbildningens samverkan med arbetslivet och att vara ett led i det strategiska arbetet för branschens kompetensförsörjning.

Myndigheten kan se i protokoll att ledningsgruppen är aktiv och kontinuerligt prövar kursernas innehåll och mål, deras placering i utbildningen och relevansen i förhållande till arbetslivets krav. Kursutvärderingar av de studerande och andra uppföljningar tas regelbundet upp. Även utbildningens resultat- och effektuppföljning presenteras och diskuteras i ledningsgruppen.

Närvaron på ledningsgruppens möten är god. På samtliga möten de två senaste åren har arbetslivet varit i majoritet. Flera möten 2018-2019 har dock saknat studeranderepresentation.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren behöver förbättra förutsättningarna för studeranderepresentanterna att delta på ledningsgruppens möten – eller göra ansträngningar för att få dem att delta.

Ledningsgruppen och kvalitetsarbete

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

Det finns en tydlig beskrivning av hur roller och ansvar i kvalitetsarbetet fördelas mellan ledningsgrupp och utbildningsanordnare. Det är dokumenterat i utbildningsanordnarens kvalitetshandbok. Ledningsgruppen är ansvarig och ska vara aktiv genom att ställa krav och säkerställa att utbildningen bedrivs med hög kvalitet. Utbildningsanordnaren arbetar med att säkra kvaliteten genom att följa MYH:s och Forshaga kommuns riktlinjer. Genom dialog och diskussion mellan ledningsgrupp och utbildningsanordnare ska utbildningen utvecklas. Detta sker, kan konstateras genom protokoll från de två senaste årens möten

som myndigheten tagit del av och genom samtal med utbildningsanordnare och ledningsgrupp. Kvalitetshandboken är för närvarande under bearbetning och revidering.

Kvalitetsarbete och strategi-, framtids- och utvecklingsfrågor är en stående punkt på ledningsgruppens möten. På senaste mötet i februari 2020 diskuterades t.ex. kursutvärderingar, ledningsgruppens arbete och kompetens, omvärldsanalys, olika idéer och förslag på förbättringar, t.ex. om de studerandes närvaro, ledningsgruppens kontakt med de studerande och LIA 2-kursens placering.

Ledningsgruppen diskuterar också frågor som rör hur utbildningsanordnaren arbetar för att främja jämställdhet mellan könen och motverka kränkande behandling i utbildningen. Detta bekräftas av ledningsgruppsledamöter som myndigheten samtalade med.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Utbildningen bedrivs på distans med närträffar i Forshaga. Sammantaget över de två studieåren hålls 11 närträffar.

Utbildningen har två utbildningsledare. Dels verksamhetschefen och rektorn för all vuxenutbildning i Forshaga, dels en operativt ansvarig utbildningsledare som har mer kontakt med lärare och studerande och ansvarar för både distansutbildningen och den bundna utbildningen till behandlingsassistent.

Dessa båda utbildningar till behandlingsassistent pågår parallellt och med samma innehåll. Distansutbildningen startades 2017 för att dels svara mot det stora behovet av yrkesrollen på arbetsmarknaden, dels ge en flexibilitet för studerande, geografiskt och tidsmässigt. De studerande på distansutbildningen kommer både från närområdet och region Värmland men också från orter som Göteborg, Västerås, Gävle, Leksand och Ängelholm.

En systemförvaltare ingår i organisationen och har en viktig roll, särskilt för distansutbildningen där mycket av undervisningen och kontakten sker genom lärplattformen Canvas. Fyra heltidsanställda lärare är involverade i undervisningen. Någon av dem är kursansvarig men lärarna är också inne i varandras kurser och undervisar i vissa moment utifrån sina kompetenser. De tycker att de ges bra förutsättningar att utföra sitt arbete men upplever det "rörigt" att ha två utbildningsledare rent organisatoriskt.

De studerande som myndigheten träffade i videomöte beskriver att de har mest kontakt med lärarna, inte så mycket med utbildningsledarna. De som har svarat på myndighetens enkät är nöjda med utbildningen som helhet. Värt att notera är att de studerande som har kommit längre i utbildningen och tar examen försommaren 2020 är i ännu högre grad nöjda med utbildningen. Båda omgångarnas studerande säger att de kan rekommendera utbildningen till andra.

Närträffarna hålls på Forshaga Lärcenter och har vid enstaka tillfällen även hållits i "Slottet", en gammal disponentvillan som Forshaga kommun äger. Utbildningsanordnaren har rutiner för att identifiera studerande med behov av särskilt pedagogiskt stöd.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren behöver förtydliga ansvaret i sin organisation i fråga om utbildningsledare – så att den undervisande personalen känner klarhet i vem de ska vända sig till i olika frågor.

Lärande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens pedagogik behöver utvecklas för att ge de studerande bättre förutsättningar att nå utbildningens mål.

Distansutbildningen till behandlingsassistent bygger på samma innehåll, studielitteratur, kurser och har samma lärare som den bundna utbildningen till samma yrkesroll. Upplägget är att de föreläsningar och lektioner som hålls i den bundna utbildningen läggs ut i form av material, bilder, innehåll, presentationer för de distansstuderande att ta del av när det passar dem. Men själva föreläsningen går inte att följa i realtid för de som studerar på distans. Den spelas heller inte in. Detta är något som de studerande efterfrågar. I samtalet med de studerande uttrycktes starka synpunkter om att deras distansstudier skulle förbättras om de hade tillgång till föreläsningen online. Direkt eller inspelat – helst både och.

En av utbildningsledarna beskriver att ett problem med att direktsända eller spela in ett lektionstillfälle eller föreläsning från den bundna utbildningen till de distansstuderande är att de ofta består av mycket interaktion och diskussioner med känsliga och/eller personliga ämnen.

De studerande är annars nöjda med undervisningen. De tycker att lärarna är goda pedagoger och bra på att återkoppla. De tycker att de får bra respons och kommentarer på de arbeten, individuella eller i grupp, som de lämnar in. De studerande spelar ibland in sina redovisningar för lärarna att ta del av.

Vid den första närträffen, som sträcker sig över tre dagar och är en introduktion till hela utbildningen, vinnlägger sig utbildningsanordnaren om att skapa en grupp av klassen på distans och delar in de studerande i basgrupper. Utbildningsledarna beskriver hur de strävar efter att distansutbildningen ska vara lika social som en bunden utbildning. De skapar forum och grupper som kan fungera på distans. Även de studerande som utredarna pratade med beskrev att de har bra diskussioner i sina grupper på distans och att även lärarna brukar vara med. De tycker att lärplattformen Canvas fungerar bra. Även om de studerande är indelade i basgrupper händer det ibland att de gör tvärgruppsredovisningar.

Som nämnts ovan beskriver de studerande för utredarna att de får bra återkoppling från lärarna. De får respons och kommentarer på arbeten, de har lärarnas kontaktuppgifter och olika möjligheter att ta kontakt. Dessutom kan de boka in så kallade lärsamtal. En studerande beskrev ett sådant halvtimmessamtal med en lärare och var mycket positiv.

Förutom den första tredagars närträffen är övriga samlingar i Forshaga över två dagar. Från kl. 10 dag ett för att möjliggöra resande till tidig eftermiddag dag två för att ge utrymme för hemresa. Den första dagen tenterar de studerande den just genomförda kursen. Externa experter och yrkespersoner håller gästföreläsningar. Dag två introduceras och inleds kommande kurs och uppgifter ges att fortsätta arbeta med på distans. Utbildningsledaren uppger att det är hög närvaro på närträffarna. De studerande vi träffade håller med och beskriver att de flesta deltar.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren behöver utveckla de distanspedagogiska metoderna och förbättra möjligheterna för de studerande på distans att ta del av föreläsningar och lektioner, även vad gäller muntlig framställning och möjlighet till interaktion.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att de personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens och att den nyttjas på ett bra sätt.

Alla fyra undervisande lärare är anställda vid Forshaga Yrkeshögskola. En är KBT-terapeut med utbildning i psykologi och statsvetenskap, en är socionom, en är arbetsterapeut i grunden, en är utbildad fritidsledare med påbyggnad kvalificerad handledarutbildning som pågår. Alla har erfarenhet av arbete inom det område utbildningen leder till. Alla har erfarenhet av undervisning men ingen är formellt pedagogiskt utbildad.

Myndigheten träffade två av lärarna i videosamtal som berättade om sitt arbete och sin undervisning. Båda är relativt nya i sina roller och har inte varit med och utformat kursmål och kursinnehåll. Däremot beskriver de att de inför sina kurser gör en noggrann studiehandledning för de studerande utifrån beslutad kursplan. Arbetslaget har en dialog om kursupplägg och samspelar för att skapa en god helhet i utbildningen, beskriver utbildningsledaren.

De fyra lärarna är heltidsanställda, har sina arbetsplatser nära varandra och har möten och avstämningar varje vecka kontinuerligt. De medverkar i varandras kurser utifrån olika specialkompetenser, men det är alltid en av lärarna som är kursansvarig. Vid granskningstillfället var en av utbildningsledarna ansvarig för LIA-kurserna då denna tjänst var vakant.

Lärarna beskriver att det ligger på den enskilda läraren att ta initiativ till eventuell kompetensutveckling. Om man ser behov av någon utbildning eller kurs kan man ta upp och motivera det vid utvecklingssamtalen, berättade de. En av lärarna går just nu en kvalificerad handledarutbildning.

De 32 studerande från utbildningens pågående omgångar som har svarat på myndighetens enkät ger mycket goda omdömen om lärarnas ämneskompetens och deras pedagogiska förmåga att lära ut. En studerande beskriver i samtalet med utredarna att lärarna är olika i sina metoder men att alla är mycket goda pedagoger och bra på att ge feedback.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnarens samverkan med LIA-arbetsplatserna behöver utvecklas.

Utbildningsanordnaren tar ansvar för att säkerställa LIA-platser till alla studerande och har ett nätverk som erbjuder tillräckligt antal relevanta och kvalificerade LIA-platser. Anordnaren är den som ordnar LIA-plats – i dialog med den studerande om placering. LIA-platserna finns inom både kommunal, regional, statlig och privat verksamhet.

En speciell omständighet är att de flesta arbetsgivare inom yrkesområdet begär utdrag ur belastningsregistret för både LIA och anställning. Även en träff i registret om t.ex. fortkörning är tillräckligt för att arbetsgivaren ska säga nej till LIA. Detta informerar utbildningsanordnaren om vid ansökan, på hemsidan, och i början av utbildningen.

Utbildningsanordnaren förbereder de studerande på LIA i god tid före genom samtal om vad man kan förvänta sig, var i landet den studerande vill göra sin LIA med mera. I förberedelserna ingår att tydliggöra hur arbetstiderna för en behandlingsassistent ser ut. De flesta behandlingsassistenter arbetar på rullande schema där dag, kväll liksom natt förekommer. Det kan även innebära olika former av medlevarskap – som personal

arbetar man då flera dygn, alternativt veckor, i sträck och har längre ledigheter däremellan.

En del av organisationerna som utbildningsanordnaren har relationer med har verksamhet på många orter. Det gäller både privata som Nytida/Aleris, Humana/Platea, kommunala arbetsgivare och Statens Institutionsstyrelse, SiS.

En särskild LIA-träff hålls med de studerande inför LIA-kursen, vanligtvis i samband med en närträff, för att gå igenom praktiska tips och råd. I år genomfördes den på distans med den granskade utbildningsomgången på grund av Coronapandemin.

Inför LIA skickas handledarunderlag och en utarbetad handledarbok till de verksamheter som ska ha studerande på LIA. I samband med det erbjuds ett samtal mellan utbildningsanordnaren och LIA-platsen.

Utbildningsanordnaren anordnar en handledarutbildning, dit verksamheterna kan anmäla den/de som ska vara handledare. Kursansvarig för LIA, som i år var en av utbildningsledarna, tar en personlig kontakt med handledaren om denna är ny, uppger utbildningsanordnaren.

Myndigheten har gjort en enkät gentemot ett 15-tal LIA-handledare för denna utbildning och fått svar från 8. Där framkommer att de allra flesta tycker att de studerande har bra kunskaper med sig och är väl förberedda för LIA. Däremot upplever flera kontakten med skolan som minimal. Några har fått mail, telefonsamtal och någon enstaka ett personligt besök. Men flera LIA-handledare har inte haft någon kontakt med skolan alls, beskriver de, utan enbart kontakt med den studerande. Både handledare och studerande efterfrågar en närmare kontakt och gärna besök för att samtala om hur LIA-kursen fungerar och rutiner på den specifika arbetsplatsen. De flesta av LIA-handledarna som har svarat på enkäten upplever inte heller att de har blivit tillfrågade av skolan hur de ser på utbildningen och om de bedömer att utbildningens innehåll är relevant för den aktuella yrkesrollen.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren behöver förbättra och stärka kontakterna och samverkan med LIA-handledarna – särskilt under pågående LIA-kurs.
- I syfte att utveckla utbildningen och säkerställa att den motsvarar de krav arbetslivet ställer, bör utbildningsanordnaren även efterfråga LIA-arbetsplatsernas syn på utbildningen och dess relevans för yrkesrollen på deras arbetsplatser.

LIA som en del av utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att LIA är en integrerad och väl fungerande del av utbildningen.

Nästan samtliga studerande som svarat på myndighetens enkät tycker att LIA-kursen har gett dem en bättre förståelse för yrkesrollen. Flera av de studerande i omgången 2019-2021, som utredarna samtalade med i videomöte under deras första LIA-kurs, var mycket positiva och beskrev LIA som en väl fungerande och viktig del av utbildningen.

Kursmålen ger en tydlig bild av vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser den studerande ska uppnå under LIA-kursen. Kursplanerna visar att kursmålen leder mot utbildningens mål. Det pågår en diskussion i ledningsgruppen om den tidsmässiga placeringen av LIA-kurs 2 för att på bästa sätt passa in den i utbildningens helhet och arbetsplatsernas möjlighet att ta emot studerande.

LIA-handledningens kvalitet

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren säkerställer att handledningen under LIA håller hög kvalitet.

Myndigheten kan utläsa av LIA-handledarsvaren på vår enkät att handledarna har rätt kompetens och relevanta roller i sina respektive organisationer för att handleda studerande från utbildningen. De studerandes beskrivningar i samtal och den enkät myndigheten skickat ut ger bilden av LIA-kurser med god handledning.

Utbildningsanordnaren har tydliga kompetenskrav på LIA-handledare och dokumenterade rutiner för att säkerställa att de uppfylls. Men rutinerna i samverkan och kommunikation med handledarna följs inte fullt ut, vilket har beskrivits ovan i avsnittet Samverkan med LIA-platserna. Handledarna efterfrågar mer kontakt och även besök, vilket är ett förbättringsområde i avsnittet om samverkan.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete.

Det finns en dokumenterad beskrivning av hur utbildningen kvalitetssäkras som myndigheten har tagit del av. Den är en sammanfattning av den mer omfattande kvalitetshandbok som utbildningsanordnaren har som stöd i sitt arbete och som just nu är under bearbetning och revidering.

Kvalitetsarbetet genomförs i faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Uppgifter från uppföljning och utvärdering analyseras och ligger till grund för åtgärder. Kvalitetsarbetet är utformat både för att åtgärda brister och leda till långsiktig förbättring. Det framgår av ledningsgruppens protokoll, som myndigheten har tagit del av, och av de redogörelser som utbildningsanordnare och ledningsgruppsledamöter gjorde för utredarna i samtal i samband med granskningen.

Utbildningsanordnaren tar tillvara synpunkter från studerande och andra berörda i syfte att utveckla utbildningen. Ett förbättringsområde som nämnts ovan under Lärande är dock de distansstuderandes möjligheter att ta del av lärarnas och lektionernas verbala, muntliga, delar.

Återkoppling av uppföljningar och utvärderingar sker till berörda parter. Kursutvärderingar genomförs efter varje avslutad kurs. De återkopplas till berörda lärare och de studerande och rapporteras i ledningsgruppen. Men de studerande som myndigheten samtalade med i videomöte känner dåligt till att deras utvärderingar av kurserna ligger samlat på lärplattformen Canvas.

De studerande deltar på lika villkor genom representanter i ledningsgruppen och har en egen informationspunkt på mötet. Dock har flera möten under 2018 och 2019 inte haft någon medverkande studeranderepresentant – trots att fyra studeranderepresentanter är ledamöter i ledningsgruppen, två från de pågående omgångarna av distansutbildningen och två från de pågående bundna utbildningsomgångarna.

Kvalitetsarbetet omfattar även resultat- och effektuppföljning av utbildningen, det vill säga hur många studerande som fullföljer utbildningen, hur många som tar examen och hur många av dessa som därefter får ett arbete som motsvarar utbildningens inriktning. Detta diskuteras också i ledningsgruppen.

Utbildningsanordnaren följer upp och utvärderar värdegrundsarbetet. Det sker genom kurs- och utbildningsutvärderingar. Ledningsgruppsledamöter från arbetslivet har beskrivit

för utredarna att de diskuterar likabehandling och till exempel köns- och åldersfördelningen i utbildningen.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren behöver tydliggöra och aktivt lyfta fram för de studerande att resultatet av deras utvärderingar av kurserna ligger på lärplattformen. En styrka vore också om de aktivt gicks igenom.
- Utbildningsanordnaren behöver vidta åtgärder för att ha studeranderepresentation på samtliga ledningsgruppsmöten.

Värdegrund

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren har ett aktivt värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen.

Utbildningsanordnaren har en dokumenterad värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen. Den kommuniceras till alla berörda i utbildningen och följs upp genom enkätundersökningar.

I utbildningens innehåll och i yrkesrollen ligger ett medvetet förhållningssätt till frågor om värdegrund, jämställdhet och mångfald och dessa ämnen är också aktuella och närvarande i flera av kurserna.

Utbildningsanordnaren arbetar för att främja jämställdhet mellan könen och gör insatser för att kvinnor och män har samma förutsättningar att genomföra utbildningen. Däremot görs inga aktiva insatser för att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Den frågan har inte heller diskuterats i ledningsgruppen, enligt vad myndigheten kan se i protokoll från de två senaste åren. Däremot berättar ledningsgruppsledamöter i samtal med utredarna att man har diskuterat likabehandling och köns- och åldersfördelningen i samband med antagning – men inte t.ex. marknadsföring utifrån denna aspekt.

På utbildningen går i den granskade omgången 24 kvinnor (86 procent) och 4 män (14 procent). Jämför man med SCB:s senaste yrkesstatistik (2020-03-05) för yrkeskategorin Behandlingsassistenter och socialpedagoger var 58 procent kvinnor och 42 procent män i dessa yrkesroller 2018. Utbildningen har en betydligt högre andel kvinnliga studerande än hur könsfördelningen ser ut i arbetslivet i yrkesrollen.

I ledningsgruppen – om man bortser från studeranderepresentanterna – är 8 av 11 kvinnor och 3 män. Bland de fyra undervisande lärarna är 2 kvinnor och 2 män.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningsanordnaren bör tillsammans med ledningsgruppen och arbetslivet diskutera och ta fram en strategi för att öka andelen män i utbildningen.

Kvalitetsgranskningen har genomförts av utredare Mikael Nilsson. I granskningen har även utredare Per Winqvist deltagit.